

Svar på skriftligt spørgsmål om utmaningarna med att förutse utvecklingen av den kommunala ekonomin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 132/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Anna-Kaisa Ikonen /saml m.fl.:

Vilka åtgärder avser regeringen genomföra för att de tekniska faktorer som försvagat kommunernas skatteutveckling, skattekontorsreformen och inkomstregistret, ska åtgärdas så snart som möjligt?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Finansministeriet begärde i augusti en utredning från Skatteförvaltningen om problemen med anmälningar till inkomstregistret och underskottet i redovisningarna av förskottsinnehållning. Skatteförvaltningen gav sin utredning den 23 augusti 2019. Enligt utredningen förklaras största delen av de förskottsinnehållningar som var mindre än förväntat med de förändringar i förfarandet för förskottsinnehållning som trädde i kraft i början av 2019. Skatteförvaltningen räknar med att den skillnad mellan de förväntade och de förverkligade förskottsinnehållningarna som orsakats av förändringen i förfarandet för förskottsinnehållningar i huvudsak kommer att korrigeras i skattetagarredovisningarna i slutet av 2019 och i januari 2020, med tyngdpunkt på förskottsinnehållningarna för december som redovisas i januari. Redovisningarna för september tyder på att skillnaden mellan prognoserna och redovisningarna kommer att sluta öka. Skillnaden kan också korrigeras genom mindre förskottsåterbärningar eller högre kvarsfatt då återbärningarna och kvarsfatt betalas 2020. De förändringar i inflödet av förskottsinnehållningar som förändringarna i förfarandet för förskottsinnehållning medfört handlar primärt om att förskottsinnehållningar kommer in enligt en annan rytm än tidigare. Förändringarna leder alltså inte till att skatt inte uppbärs.

Allmänt taget uppbärs för mycket förskottsinnehållning under skatteåret. En följd av detta är stora förskottsåterbärningar till skattskyldiga. För skatteåret 2017 betalades exempelvis förskottsåterbärningar på omkring tre miljarder euro till skattskyldiga. Målet med förändringen i förfarandet för förskottsinnehållning har varit att se till att skatter kommer in i rätt tid, så att de stora skatteåterbärningarna och de rättelser i redovisningarna i efterhand som dessa medför minskar.

Enligt Skatteförvaltningens utredning förklaras det minskade inflödet av förskottsinnehållningar också delvis av problem med anmälningarna till inkomstregistret. Enligt Skatteförvaltningens uppfattning beror de saknade anmälningarna huvudsakligen på problem med att anmäla uppgifter till inkomstregistret från löneförvaltningens program. Problemen med anmälningen åtgärdas när

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 132/2019 rd

arbetsgivarna lyckas registrera de saknade anmälningarna i inkomstregistret. I själva inkomstregistret har man inte noterat betydande tekniska problem som skulle förklara det minskade inflödet av förskottsinnehållningar.

Finansministeriet följer noggrant utvecklingen av redovisningarna av förskottsinnehållning tillsammans med Skatteförvaltningen. Därtill har ministeriet utrett situationen för Finlands Kommunförbund tillsammans med Skatteförvaltningen. Dessa möten planeras fortsätta. Skatteförvaltningen fortsätter också att närmare analysera orsakerna bakom underskottet i inflödet av förskottsinnehållningar. Skatteförvaltningen har även informerat skattskyldiga om att de bör kontrollera inkomstgränserna på sina skattekort. Vad problemen med anmälningar till inkomstregistret beträffar har Skatteförvaltningen aktivt samarbetat med programvaruproducenter för att lösa anmälningsproblemen. För att åtgärda kommunernas ekonomiska situation beslöt regeringen i budgetmanglingen att överföra en statsandel av engångsnatur på 237 miljoner euro från nästa år till detta år.

I motiveringarna till det skriftliga spørsmålet nämns Kommunförbundets stadspolitiska arbetsgrupps ställningstagande, enligt vilket redovisningen av förskottsinnehållningar bör grunda sig på prognoser.

Skatteredovisningssystemets mål bör vara att skattetagarna ska få så korrekta skatteintäkter som möjligt, i mån av möjlighet i realtid. Skattetagarnas ställning förknippas dock med en risk för ett ojämnt inflöde av skatteintäkter. I det nuvarande redovisningssystemet redovisas alla skatter som kommit in under inflödesperioden vidare till skattetagarna enligt utdelningar. I ett redovisningssystem som baserar sig på prognoser skulle man däremot inte redovisa det faktiska inflödet av skatter, utan en uppskattning av inflödet av förskottsinnehållningar som grundar sig på prognoser. Redovisningar som baserar sig på prognoser skulle sannolikt också öka rättelserna av redovisningarna i efterhand jämfört med det nuvarande systemet, då redovisningarna enligt prognoserna måste avstämmas mot det faktiska inflödet av skatter. Större rättelser i efterhand skulle inte förbättra redovisningarnas förutsebarhet, utan skulle tvärtom kunna försämra den. Även nu har kommunerna upplevt de rättelser av redovisningarna som orsakats av stora förskottsåterbärningar eller förändringar i utdelningarna som problematiska. Exempelvis förra året betalades två miljarder euro mer i förskottsåterbärning till skattskyldiga jämfört med den kvarskatt som debiterades. Dessa förskottsåterbärningar avdrogs från skattetagarnas redovisningar.

Helsingfors 14.10.2019

Finansminister Mika Lintilä